

68 Van Ham en Hofker III³ 89. Vgl. De Vooys, *Tk. Opst.* I 58.

69 Daarentegen vond ik het wel opgemerkt bij Tinbergen, *Ndl. Spraakk.* ⁶ 139: „in poëzie, in het gebed, in officieele brieven; in oudere boeken ook in het alledaagsch gesprek”...

70 Van den Bosch, *Taal en Spelling* 35: „de dooie vormen”, waaronder ook vallen *dien* en *wien*.

71 *Proeve* 62: „Is er sprake van personen, dan wordt de genitiefbetrekking [bij de betr. voornaamw.] uitgedrukt door *die z'n*, *die'r* (*d'r*), *die hun*, *van wie de* (*'t*), of *waarvan de* (*'t*).” Vóórop gaan *die z'n*, *die d'r* [*die'r* lijkt mij wat boekachtig opgepoetst]; *wiens* en *wier* bestaan voor de schrijvers heel niet. „Nooit hoort men dat *wiens* gebruiken door iemand die natuurlijk spreekt”, zegt Kollewijn *Taal en L.* 4, 237, herdrukt *Opstellen*³ 96. Bij „Holtvast” dragen zij het brandmerk „schrijftaal”; eerst is verklaard, hoe het in „de algemeene taal” toegaat (64). — Tinbergen a.w. 150 geeft als voorbeelden o.a.: Marietje *die d'r* zusje je wel kent; en: De koningin, *wier* komst was gemeld. Dat laatste heet „deftiger taal”. Even zoo „deftig” is ook: de personen, *wier* namen in het boek stonden. — Van Ham brengt onder „wetenschappelijke taal” twee voorbeelden: *wiens* goedkeuring, *ten wier* opzichte. Het gebruik in godsdienstige taal noemt hij niet; maar het zou anders bij hem wel onder de „archaïstische godsdiensttaal” vallen van „sommige godsdienstige kringen, die sterk onder de invloed staan van de Statenbijbel”: die vol Latinistische Renaissance-fraaiigheden zit, waarvan „men in sommige 20e eeuwse godsdienstige redevoeringen en studiën nog buitengewoon veel sporen vindt”. (a.w. III 56. Een slappe, vage restrictie ten opzichte van *die d'r* elders maakt noch den leerling noch ons wijzer: het loopt op „een andere zinskonstruktie” uit, 91). —

Voor het vragende pronomen constateerde men wel een enkele maal nog den genitief: „*wies* hoed leit daar?” In Holland ook *wiens*. Maar veel algemeener is *wie-z'n*. *Taal en Lett.* 5, 59.

72 „Holtvast” 64; Tinbergen 150; zie ook aant. 70. Deze vormen worden geregeld tezamen met elke andere buigings-n bestreden.

73 Kollewijn, *Taal en L.* 5 (1895) 32; ook *Opstellen*² (1903) 134; *Proeve* (1907) 59; „Holtvast”¹⁴ (1923; de eerste druk is n.i.m. 1905, maar ik kan dien en andere niet vergelijken) 61; Tinbergen³ (1919) 135 en ⁶ (1926) 145.

74 Van Ham en Hofker, a.w. III, 88. — Over de aanwijzende